

AVAIN

UUTISET • 1.2026



Pääkirjoitus Turvallisuuden merkitys korostuu epävarmassa maailmassa	2
Puheenjohtajan palsta Turvallisuusala kohtaa – olethan mukana?	3
Turvallisuus ei ole kertahankinta	4
Yksityinen turvallisuusala ja kokonaisturvallisuus	6
Yritysten varautuminen vaatii myös fyysistä turvallisuutta	8
Oviautomaatiikka osana henkilöturvallisuutta	9
Turvallisuusalan toimitusketjut	10
Lakipalsta Lukkoliikkeen tietosuoja-kysymykset	11

Turvallisuuden merkitys korostuu epävarmassa maailmassa

Viime kuukausien uutisvirtaa seurattaessa ei ole voinut olla huomaamatta, että maailman turvallisuustilanne on jälleen kiristynyt. Lähi-idän tapahtumat, Ukrainan sodan jatkuminen sekä kasvavat kyberuhat muistuttavat siitä, kuinka nopeasti toimintaympäristö voi muuttua. Vaikka monet näistä tapahtumista tuntuvat kaukaisilta, ne heijastuvat myös Suomeen ja yritysten arkeen, erityisesti varautumisen ja turvallisuuden näkökulmasta.

Yritykset pohtivat entistä tarkemmin varautumista, toimitusketjujen kestävyyttä ja kriittisen infrastruktuurin suojaamista. Samalla keskustelu kokonaisturvallisuudesta on nousut aivan uudelle tasolle.

Huoltovarmuuden näkökulmasta turvallisuusalan merkitys korostuu entisestään. Monet yhteiskunnan kriittiset toiminnot, kuten energiantuotanto, teollisuus, logistiikka ja tietoliikenne, ovat riippuvaisia siitä, että niiden tilat, järjestelmät ja infrastruktuuri ovat asianmukaisesti suojattuja. Turvaurakoitsijat ovat usein mukana juuri näissä kohteissa suunnittelemassa, toteuttamassa ja ylläpitämässä turvallisuusratkaisuja, joiden varaan

toiminnan jatkuvuus käytännössä rakentuu. Näin ollen alamme on yksittäisten kohteiden suojaamisen lisäksi myös tärkeä osa yhteiskunnan huoltovarmuutta ja varautumista häiriötilanteisiin.

Suomessa yksi vahvuutemme on pitkään ollut se, että turvallisuutta rakennetaan yhteistyössä viranomaisten ja elinkeinoelämän kanssa. Suuri osa yhteiskunnan kriittisestä infrastruktuurista on yksityisten yritysten omistuksessa tai hallinnassa, ja siksi myös yritysten rooli turvallisuudessa on keskeinen.

Tässä kokonaisuudessa turvaurakoitsijoiden työ on tärkeämpää kuin ehkä koskaan aikaisemmin. Lukitus, kulunvalvonta, kameravalvonta ja muut turvajärjestelmät muodostavat monessa kohteessa aivan ensimmäisen suojakerroksen. Kun nämä järjestelmät ovat oikein suunniteltuja ja toteutettuja, ne tukevat sekä yritysten omaa turvallisuutta että laajemmin koko yhteiskunnan varautumista.

Suomen talous on kasvanut viime vuosina hitaasti, rakentamisen tilanne on ollut vaikea ja

monella toimialalla investointipäätöksiä on siirretty eteenpäin. Tämä näkyy väistämättä myös turvallisuusalalla. Samalla on kuitenkin nähtävissä varovaisia merkkejä tilanteen parantumisesta, ja näkymät ovat monin paikoin kääntymässä vähitellen parempaan.

Toisaalta turvallisuuden merkitys ei vähene taloudellisesti epävarmoina aikoina, pikemminkin päinvastoin. Kun riskit kasvavat, yritykset kiinnittävät entistä enemmän huomiota siihen, miten tiloja, tietoa ja toimintaa suojataan.

Turvallisuusala on monella tavalla osa yhteiskunnan perustaa. Työmme tulokset eivät ehkä aina näy otsikoissa, mutta niiden merkitys on silti suuri: turvallisesti toimivat kiinteistöt, suojatut kriittiset kohteet ja toimivat turvajärjestelmät ovat kaikki osa laajempaa kokonaisuutta.

Työssäni näen jatkuvasti, kuinka paljon osaamista ja ammattitaitoa tarvitaan turvallisuusalalla on. Jäsenyrityksissämme on poikkeuksellisen laaja-alaista asiantuntemusta aina mekaanisesta lukituksesta ja turvajärjestelmistä digi-

taalisiin ratkaisuihin ja kokonaisvaltaiseen turvallisuussuunnitteluun. On hienoa nähdä, kuinka sitoutuneesti tätä osaamista hyödynnetään turvallisuuden rakentamisessa eri puolilla Suomea.

Vaikka maailma ympärillämme muuttuu nopeasti, yksi asia pysyy: turvallisuus syntyy yhteistyöstä. Ja juuri sitä yhteistyötä turvallisuusalan yritykset tekevät joka päivä, vaikkakin usein huomaamattomasti mutta yhteiskunnan kannalta erittäin tärkeällä tavalla. Juuri siksi tekemällämme työllä on merkitystä joka päivä.



Ona Gardemeister,
toimitusjohtaja

Turvallisuusala kohtaa – olethan mukana?

Alamme elää jatkuvassa muutoksessa. Teknologian kehitys, tarkentuva sääntely ja asiakkaiden kasvavat turvallisuustarpeet muokkaavat toimintaympäristöämme päivittäin. Juuri siksi on tärkeää, että pysähdymme hetkeksi vaihtamaan ajatuksia, jakamaan tietoa ja vahvistamaan alan yhteistä suuntaa.

Turvaurakoitsijat ry:n vuosikokoustapahtuma kokoaa jälleen jäsenyritykset, yhteistyökumppanit ja asiantuntijat yhteen. Tänä vuonna tapaamme Helsingin ytimessä Hobo Hotellissa 24. huhtikuuta. Päivä tarjoaa tutun sekoituksen virallista vuosikokousta, ajankohtaista seminaariohjelmia sekä verkostoitumista rennossa ilmapiiressä.

Standardit ja ajankohtaiset asiat keskiössä

Päivä käynnistyy yhdistyksen sääntömääräisellä vuosikokouksella. Vuosikokouksen jälkeen pureudumme käytännönläheisesti ovi-automatiikkaa koskevan EN 16005 -standardin keskeisiin muutoksiin ja niiden vaikutuksiin alan käytäntöihin. Yhteisellä keskustelulla varmistamme, että pysymme kehityksessä

mukana ja voimme tarjota asiakkaillemme laadukkaita ratkaisuja.

Turvallisuuden monet näkökulmat

Iltapäivän seminaari tuo esiin turvallisuuden eri ulottuvuuksia:

- **Matias Björklund** (Helsingin poliisilaitos) avaa ajankohtaista rikostilannetta sekä viranomaisten ja yritysten yhteistyön merkitystä.
- **Mikko Viitasaari** (UPM-Kymmene) tarkastelee turvallisuusjohtamista ja sen roolia organisaation strategisessa päätöksenteossa.
- **Kimmo Rousku** päättää seminaarin käsittelemällä kyberturvallisuutta ja tekoälyä. Fyysinen ja digitaalinen turvallisuus kietoutuvat yhä tiiviimmin yhteen, mikä näkyy suoraan alan arjessa.

Verkostoitumista ja juhlahetkiä

Kohtaamiset ovat aina olleet tapahtumiemme ydin. Tänä vuonna yhteistoimintajäsenten tuote- ja palveluesittelyt saavat uudenlaisen muodon, kun osallistujat pääsevät ratkomaan murtomysteeriä kumppaneiden ständeillä.

Tämä osallistava ohjelma tarjoaa uuden tavan tutustua yhteistoimintajäseniemme ratkaisuihin.

Päivä huipentuu gaalaillliseen, jossa juhlistamme yhteisöllisyyttä ja palkitsemme perinteiseen tapaan vuoden turvaurakoitsijan sekä vuoden yhteistoimintajäsenen.

Yhdessä olemme enemmän

Turvaurakoitsijat ry on ennen kaikkea jäsenyritystensä ja yhteistoimintajäsenten yhteisö. Yhdistyksen vaikuttavuus syntyy aktiivisesta osallistumisesta ja vuoropuhelusta. Puheenjohtajana koen nämä kohtaamiset erityisen arvokkaina. Usein juuri vapaamuotoisissa keskusteluissa syntyvät ne ideat, jotka vievät sekä yksittäisiä yrityksiä että koko alaa eteenpäin.

Toivonkin lämpimästi, että mahdollisimman moni jäsenyrityksemme edustaja pääsee mukaan kevään tärkeimpään alan kohtaamiseen.

Nähdään vuosikokouksessa!

Turvallisuus ei ole kertahankinta – miksi sitä silti myydään sellaisena?

Monella työpaikalla kopiokoneella on huoltosopimus ja tarkasti määritelty vasteajat. Laitteen toimittaja on myynyt asiakkaalle kokonaisratkaisun. Turvajärjestelmien kohdalla jäädytään silti usein laitemyynnin tasolle, vaikka niiden toimintavarmuudella on suoria vaikutuksia turvallisuuteen ja liiketoiminnan jatkuvuuteen.

Modernit turvajärjestelmät ovat teknisesti erinomaisella tasolla. Kun niistä rakennetaan verkottunut kokonaisuus, turvallisuuden perusta on vahva. Silti yksi asia unohtuu yllättävän usein: kokonaisturvallisuus ei synny pelkästä järjestelmän hankinnasta, vaan siitä, että sitä ylläpidetään koko sen elinkaaren ajan.

Monessa kohteessa ratkaisevaa on, että järjestelmien käyttö, valvonta, huolto ja muutokset hoidetaan jatkuvina palveluina. Muuten esimerkiksi käyttöoikeudet voivat jäädä pois-tamatta, päivitykset tekemättä tai poikkeamat huomaamatta.

Asiakas ei tätä aina osaa tai ehdi ajatella. Siksi vastuu on alan toimijoilla. Laiminlyönnit näkyvät usein vasta kriisitilanteessa. Tällöin asiakas kääntyy toimittajan puoleen, ja kysyy perustellusti, miksi kokonaisuutta ei varmistettu ajoissa.

Ratkaisumyynti tarkoittaa elinkaarivastuuta

Turvallisuusratkaisujen myynti ei voi olla pelkkää laitemyyntiä. Vastuullinen ratkaisumyynti tarkoittaa, että asiakas ymmärtää ylläpidon, huollon ja muiden jatkuvien palveluiden merkityksen ja voi tehdä faktoihin perustuvia päätöksiä niiden tarpeesta.

Liiallinen varovaisuus myyntityössä on jopa haitallista. Esimerkiksi huoltosopimus ei ole lisämyynnin tuputtamista, vaan osa toimivaa turvallisuusratkaisua. Ennakoiva huolto vähentää häiriöitä ja pidentää turvajärjestelmien elinkaarta.

Vaikka asiakas ei päätyisi huoltopalveluun, käyty keskustelu selkeyttää vastuita – niihin palataan väistämättä, jos jokin menee vikaan.



Kokonaisturvallisuus on jatkuva prosessi ja hyvä liiketoimintamalli

Kun turvallisuus nähdään elinkaarena eikä projektina, hyötyvät kaikki. Asiakas saa toimintavarmuutta ja ennakoitavuutta. Toimittaja rakentaa pitkäjänteistä asiakassuhdetta ja

kestävää liiketoimintaa. Laajemmassa mittakaavassa kyse on myös Suomen huoltovarmuudesta. Meillä ei ole varaa jättää varmistamatta turvajärjestelmien toimintaa.

*Jukka Nevalainen
toimitusjohtaja, BLC Turva*

Taitotalo kouluttaa lukitusalan ammattilaisia

Hyvä lukkoseppä/turvasuojaaja on asiakaspalvelun ammattilainen, jolta asennus- ja huoltotyöt sujuvat. Hyvällä lukkosepällä on laaja tietämys lukitus- ja turvallisuustekniikasta, lainsäädännöstä ja määräyksistä.

Lukitus- ja turvajärjestelmäasentaja, sähkö- ja automaatioalan ammattitutkinto
aloitus 8.9.2026

Tutustu myös näihin vakuutusyhtiöiden vaatimiin pätevyystentteihin

Rakenteellisen turvasuojauksen pätevyys, uudet lukkosepät

Turvallisuusjärjestelmien suunnittelijan pätevyys, pätevyuden uusijat

KYSY LISÄÄ

Jussi Venäläinen, 050 430 8281
jussi.venalainen@taitotalo.fi

Valimotie 8, 00380 Helsinki
asiakaspalvelu@taitotalo.fi
asiakaspalvelu 010 80 80 90

TAITOTALO

LUE LISÄÄ
[taitotalo.fi/
lukitusala](https://taitotalo.fi/lukitusala)



Yksityinen turvallisuusala osana huoltovarmuutta ja kokonaisturvallisuutta

Suomalainen turvallisuus rakentuu yhteistyölle. Viranomaisten rinnalla myös yksityinen turvallisuusala on keskeinen osa yhteiskunnan varautumista, kriittisen infrastruktuurin suojaamista ja arjen turvallisuutta.

Suomessa yksityinen turvallisuusala mielletään usein vartioinniksi tai järjestyksen ylläpitämiseksi. Todellisuudessa alan rooli on paljon laajempi. Yksityinen turvallisuusala on osa yhteiskunnan kokonaisturvallisuutta ja huoltovarmuutta – kokonaisuutta, jonka tehtävänä on varmistaa yhteiskunnan toiminta myös häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Huoltovarmuudella tarkoitetaan kykyä ylläpitää yhteiskunnan elintärkeitä toimintoja vakavien häiriöiden aikana. Suomessa tätä työtä koordinoi Huoltovarmuuskeskus yhdessä viranomaisten, yritysten ja muiden toimijoiden kanssa. Turvallisuusalan merkitys tässä kokonaisuudessa on kasvanut vähitellen, mutta varsin selvästi viime vuosikymmeninä.

Yksityinen turvallisuusala toimii käytännössä lähes kaikkialla yhteiskunnassa. Sen toiminta kytkeytyy esimerkiksi energiahuoltoon, teollisuuteen, logistiikkaan, tietoliikenteeseen, terveydenhuoltoon sekä julkisiin tiloihin. Turvallisuusalan yritykset suojaavat kohteita, valvovat järjestelmiä ja osallistuvat

häiriötilanteiden hallintaan usein jo ennen viranomaisia.

Yksityinen turvallisuusala on usein ensimmäinen turvallisuustoimija paikalla, kun jokin poikkeama tai häiriö havaitaan.

Suomalaisen kokonaisturvallisuuden keskeinen ajatus onkin se, että turvallisuus syntyy yhteistyössä. Viranomaiset, elinkeinoelämä ja kansalaisyhteiskunta toimivat yhdessä sen varmistamiseksi, että yhteiskunnan keskeiset toiminnot säilyvät myös poikkeavissa tilanteissa. Tässä kokonaisuudessa yksityinen turvallisuusala muodostaa tärkeän ja usein huomaamattoman osan turvallisuuden infrastruktuuria.

Turvallisuusalan merkitystä kuvaa myös alan laajuus. Suomessa toimii lähes tuhat turvallisuusalan elinkeinoluvan saanutta yritystä ja alalla työskentelee kymmeniä tuhansia hyväksytyjä vartioita, järjestyksenvalvoja ja turvasuojaajia. Kyse ei siis ole pienestä toimialasta, vaan laajasta ja koko maan kattavasta turvallisuusverkostosta.

Samalla turvallisuusalan työ on muuttunut. Perinteisen vartioinnin rinnalle on nousut teknologinen turvallisuus: kulunvalvontajärjestelmät, kameravalvonta, hälytysjärjestelmät ja erilaiset etävalvontaratkaisut ovat nykyisin keskeinen osa turvallisuuden toteut-

tamista. Turvasuojaustoiminnan merkitys on kasvanut erityisesti kriittisten kohteiden ja infrastruktuurin suojaamisessa.

Tästä huolimatta alan roolia osana yhteiskunnan kokonaisturvallisuutta ei aina tunnusteta riittävän selkeästi. Turvallisuusalaa koskeva sääntely on perinteisesti keskittynyt toimilupiin ja yksittäisten toimintamuotojen valvontaan. Sen sijaan laajempi keskustelu siitä, millainen rooli yksityisellä turvallisuusalalla on huoltovarmuuden ja kriittisen infrastruktuurin suojaamisessa, on jäänyt vähäisemmäksi.

Muuttunut turvallisuusympäristö kuitenkin korostaa tämän keskustelun merkitystä. Kansainväliset kriisit, hybridiuhat sekä kriittisen infrastruktuurin suojaaminen ovat nostaneet varautumisen aivan uudella tavalla esiin myös Suomessa.

Näissä kysymyksissä yksityinen turvallisuusala on tärkeä kumppani viranomaisille. Sen osaaminen, tekniset ratkaisut ja käytännön turvallisuustyö muodostavat osan siitä kokonaisuudesta, jonka varaan yhteiskunnan turvallisuus ja häiriönsietokyky pitkälti rakentuvat.

(Lähde: Jyri Paasonen, Yksityinen turvallisuusala osana huoltovarmuutta ja kokonaisturvallisuutta – sääntelyn nykytila ja kehittämistarpeet, Huoltovarmuusorganisaatio 2026.)



Kiinteistösi avaimeton tulevaisuus



dormakaban monipuolisesta ja laajasta tuotevalikoimasta löydät juuri sinulle sopivimman turvallisen mekaanisen tai elektro-mekaanisen lukitusratkaisun, joka kehittyy käyttöolosuhteiden vaatimusten mukaan.

Ota yhteyttä,
autamme suunnittelussa!
www.dormakaba.com

Suojattu avain

dormakaba expert plus -avain on suojattu vuoteen 2033.

Avaimeton kiinteistö

Kokonaisvaltainen, joustava kulunvalvontaratkaisu. Modulirakenteen ansiosta järjestelmä voidaan räätälöidä tarpeen mukaan. Mahdollistaa kustannustehokkaan dormakaba evolo -lukkojen käytön osana järjestelmää, koska ne eivät vaadi erillistä kaapelointia. Tuo tehokkuutta elinkaarikustannusten hallintaan.

Yksi sähköinen avain kaikkialle

Älykäs, paikallinen kulunvalvontajärjestelmä, jonka laaja oviyksikkövalikoima sekä käytön helppous ja joustavuus vakuuttavat ominaisuuksillaan. Myös mekaaniset lukitusjärjestelmät ovat laajennettavissa kulunvalvonnaksi, joka voidaan integroida osaksi laajempaa on-line-kulunvalvontajärjestelmää. dormakaba evolo on skaalattavissa käyttöympäristön mukaan.

dormakaba 

Yritysten varautuminen vaatii yhä enemmän myös fyysistä turvallisuutta

Yritysten varautuminen häiriötilanteisiin on parantunut viime vuosina, mutta erityisesti pienissä yrityksissä on vielä paljon tehtävää. Huoltovarmuusorganisaation yksityisen turva-alan poolin mukaan fyysisellä turvallisuudella on keskeinen rooli yritysten valmiudessa kohdata erilaisia kriisitilanteita.

Yritysten varautuminen häiriötilanteisiin on noussut viime vuosina yhä tärkeämmäksi osaksi riskienhallintaa. Samaan aikaan on käynyt selväksi, että varautuminen ei ole pelkästään kyberturvaa tai strategisia suunnitelmia – myös fyysisellä turvallisuudella on keskeinen rooli.

Huoltovarmuusorganisaation yksityisen turva-alan poolin valmiuspäällikkö **Katja Ahola** käsittelee yritysten varautumisen nykytilaa tuoreessa katsauksessa. Sen viesti on selvä: varautuminen on kehittynyt, mutta monessa organisaatiossa työ on edelleen kesken.

”Yrityksillä on Suomessa keskeinen rooli yhteiskunnan huoltovarmuudessa. Suuri osa kriittisestä infrastruktuurista on yritysten omistuksessa tai ylläpidossa, joten myös varautuminen lähtee pitkälti yrityksistä itsestään,” Ahola toteaa.

Varautumisen taso vaihtelee

Paltan vuoden 2025 ilmastokatsauksen mu-

kaan noin kaksi kolmesta yrityksestä on tunnistanut keskeiset liiketoimintaan kohdistuvat riskit ja varautunut kriisitilanteisiin jollakin tavalla. Kirjallinen varautumis- tai jatkuvuus-suunnitelma löytyy kuitenkin vain noin puolesta yrityksistä.

Yrityskoko vaikuttaa merkittävästi varautumisen tasoon. Suurissa ja keskisuurissa yrityksissä varautuminen on yleensä pidemmällä, kun taas pienistä yrityksistä lähes puolet ei ole varautunut häiriötilanteisiin lainkaan.

Tämä näkyy myös turvallisuusratkaisuissa. Monessa organisaatiossa turvallisuutta tarkastellaan edelleen yksittäisinä ratkaisuin, vaikka todellisuudessa kyse on kokonaisuudesta.

Fyysinen turvallisuus on keskeinen osa varautumista

Yritysten turvallisuus rakentuu useista osialueista, joista fyysinen turvallisuus on yksi tärkeimmistä. Lukitusratkaisut, kulunvalvonta, kameravalvonta, murtosuojaus ja vartiointi muodostavat perustan, jonka päälle muu turvallisuus rakentuu.

Turvallisuusratkaisut eivät kuitenkaan yksin riitä. Niiden rinnalla tarvitaan selkeitä toimintamalleja, henkilöstön osaamista sekä jatkuvaa riskien arviointia.

Keskeisiä varautumisen elementtejä ovat esimerkiksi:

- systemaattinen riskienhallinta
- dokumentoidut turvallisuus- ja toimintaprosessit
- henkilöstön koulutus ja ohjeistus
- ajantasaiset pelastus- ja valmiussuunnitelmat
- vastuuhenkilöiden nimeäminen
- yhteistyö viranomaisten ja turvallisuusalan toimijoiden kanssa.

Turvallisuusala tukee yritysten varautumista

Turvallisuusalan yrityksillä on keskeinen rooli yritysten varautumisen tukemisessa. Oikein suunnitellut ja toteutetut turvajärjestelmät sekä niiden dokumentointi ovat tärkeä osa organisaatioiden riskienhallintaa.

Turvaurakoitsijoiden työ näkyy erityisesti siinä, että turvallisuusratkaisut suunnitellaan kokonaisuutena ja toteutetaan standardien mukaisesti. Esimerkiksi oviautomaatiikan turvallisuusvaatimukset, kulunvalvonnan suunnittelu sekä lukitusratkaisut ovat kaikki osa laajempaa turvallisuuskokonaisuutta.

”Varautuminen ei ole vain suunnitelmia paperilla. Se tarkoittaa myös konkreettisia ratkaisuja, joilla suojataan tiloja, ihmisiä ja toimintaa.

Fyysinen turvallisuus on tässä kokonaisuudessa erittäin tärkeä osa,” Ahola korostaa.

Dokumentointi korostuu

Sääntelyn kiristyessä myös yritysjohton vastuu kasvaa. Turvallisuustyössä keskeistä on dokumentointi: ilman kirjallista näyttöä tehdystä toimenpiteistä huolellisuuden osoittaminen voi olla vaikeaa.

Yritysten kannattaa siksi tarkastella säännöllisesti omaa turvallisuustilannettaan ja kysyä esimerkiksi:

- Mitkä ovat yrityksen merkittävimmät turvallisuusriskit?
- Millä toimenpiteillä niitä hallitaan?
- Kuka vastaa turvallisuudesta ja sen kehittämisestä?

Varautuminen ei ole kertaluonteinen projekti, vaan jatkuva prosessi. Kun turvallisuutta kehitetään suunnitelmallisesti ja yhteistyössä alan ammattilaisten kanssa, yritykset ovat paremmin valmistautuneita myös tulevaisuuden häiriötilanteisiin.

Lähde: Katja Aholan esitys Certegon turvallisuusfoorumissa

6.2.2026

Oviautomatiikka osana henkilöturvallisuutta – EN 16005 täsmentää vastuut



Eurooppalainen EN 16005 -standardi on ohjannut henkilöliikenteessä käytettävien ovien turvallisuutta jo yli vuosikymmenen ajan. Maaliskuun puolivälissä voimaan astuvat standardimuutokset ja tiukentuneet vaatimukset tekevät kuitenkin yhdestä asiasta entistä selvemmän: oviautomaatio on kone, jonka turvallisuus on voitava osoittaa. Tämä koskee erityisesti suunnittelua, asennusta, testausta ja dokumentointia.

Oviautomatiikka mielletään edelleen usein yksittäiseksi laitteeksi tai tekniseksi komponentiksi. Todellisuudessa kyse on konekäyttöisestä henkilöliikenneovesta, jota koskevat sekä EN 16005 -standardin että EU:n koneita koskevan sääntelyn vaatimukset. Vastuu ovikokonaisuuden turvallisuudesta kuuluu asennuksen suorittaneelle yritykselle, ei yksittäiselle laitevalmistajalle tai tilaajalle.

Tyypilliset puutteet ovat yllättävän arkisia

Käytännön työssä havaitut puutteet ovat usein toistuvia ja luonteeltaan arkisia. Turvasensoreita ei ole lainkaan tai ne on asennettu puutteellisesti. Sormisuojausta ei ole toteutettu, vaikka käyttöympäristö sitä edellyttäisi. Ovi avautuu tai sulkeutuu liian nopeasti, mikä lisää törmäys- ja puristumisriskiä.

Näissä tilanteissa harvoin on kyse tahallista laiminlyönnistä. Taustalla on useimmiten puutteellinen suunnittelu ja erityisesti testaamisen tekemättä jääminen. Kun ovikokonaisuutta ei testata asennuksen yhteydessä, turvallisuusriskit jäävät tunnistamatta ja hallitsematta.

Riskienhallinta alkaa suunnittelusta ja testauksesta

EN 16005 edellyttää riskien arviointia, turvallisuustoimenpiteiden määrittelyä sekä niiden toimivuuden varmistamista. Kyse ei ole muodollisesta vaatimuksesta, vaan keskeisestä osasta järjestelmällistä riskienhallintaa. Oviautomatiikkaa ei voida pitää turvallisena ennen kuin sen toiminta on testattu ja testauksen tulokset on dokumentoitu.

Erityisen tärkeää tämä on ympäristöissä, joissa käyttäjät ovat haavoittuvassa asemassa, kuten vanhukset, lapset ja liikuntarajoitteiset henkilöt. Heidän turvallisuutensa ei voi

perustua oletuksiin tai kokempohjaisiin arvioihin, vaan todennettuihin ja dokumentoituin ratkaisuihin.

Dokumentointi tekee turvallisuuden osoitettavaksi

Turvallisuus edellyttää toteutettujen ratkaisujen lisäksi kykyä osoittaa riskienhallinnan keinot ja niiden vaikutus turvallisuustasoon. Dokumentointi mahdollistaa sen, että riskien arviointi, testaus ja tehdyt tekniset ratkaisut ovat jälkikäteen todennettavissa. Tämä on olennaista sekä tilaajan että riskienhallinnan näkökulmasta.

Kun dokumentointi on kunnossa ja vaatimuksia noudatetaan johdonmukaisesti, oviautomatiikka on turvallinen käyttää kaikille. Samalla vastuut selkeytyvät, eikä turvallisuus ole riippuvainen yksittäisten henkilöiden muistista tai kokemuksesta.

Osaaminen, koulutus ja työkalut ratkaisevat

Turvaurakoitsijat ry:n näkemyksen mukaan oviautomatiikan turvallisuus perustuu osaamiseen ja yhtenäisiin toimintamalleihin. Tämän tueksi olemme aloittaneet kokopäiväiset EN 16005 -koulutukset, joissa käsitellään riskienarviointia, turvallisuusvaatimuksia, testausta ja dokumentointia käytännönläheisesti. Ensimmäiseen koulutukseen helmikuun

alussa osallistui lähes 30 jäsenyritystemme edustajaa. Jatkossa koulutuksia järjestetään ympäri Suomea ja ne ovat avoinna kaikille oviautomatiikkaa asentaville yrityksille.

Koulutusten tavoitteena on varmistaa, että asentajilla ja urakoitsijoilla on valmiudet täyttää vaatimukset yhdenmukaisesti ja osoittaa työnsä turvallisuus luotettavasti. Laajat dokumentaatiotyökalut ja yhtenäiset ohjeet tukevat tätä työtä ja auttavat tekemään vaatimustenmukaisesta toiminnasta sujuvan osan arkea.

Vaatimusten kiristyminen ei ole alan rasite, vaan edellytys turvalliselle käytölle ja reilulle kilpailulle. Kun kaikki toimijat noudattavat samoja sääntöjä, loppukäyttäjien turvallisuus paranee ja markkina toimii tasapuolisemmin.

Katse eteenpäin

Vuonna 2027 voimaan tuleva EU:n uusi koneasetus vahvistaa entisestään tätä kehitysuuntaa. Sähköinen dokumentointi, ohjelmistopohjaiset turvakomponentit ja kyberturvallisuusvaatimukset korostavat kokonaisvaltaisen riskienhallinnan merkitystä.

EN 16005 ei ole pelkkä tekninen standardi. Se edustaa ajattelutavan muutosta, jossa turvallisuus ei synny sattumalta, vaan se on suunniteltava, testattava ja kyettävä osoittamaan ennen kuin ovi avataan käyttäjille.

Turvallisuusalan toimitusketjut – heikoin lenkki vai suurin mahdollisuus?

Turvallisuusalan yritykset toimivat yhä monimutkaisemmissa verkostoissa. Asiakasprojektit rakentuvat usein useiden toimittajien, alihankkijoiden ja komponenttitoimittajien varaan. Tämä tekee toimitusketjuista alan suurimman vahvuuden, mutta myös suurimman riskin.

Riskit kasvavat

Kyberuhkien, geopoliittisten jännitteiden ja raaka-ainepulien aikakaudella toimitusketjut ovat haavoittuvampia kuin koskaan. Turvajärjestelmissä käytettävät laitteet ja ohjelmistot voivat sisältää tietoturva-aukkoja tai riippuvuuksia, joita ei aina huomata ennen kuin on liian myöhäistä.

Yhden komponentin puuttuminen voi viivästyttää koko hanketta, ja epäluotettava toimittaja voi vaarantaa asiakassuhteet. Myös väärästä lähteestä hankittu ohjelmisto tai komponentti voi altistaa asiakkaan tietoturva-voikkeamille. Tässä mielessä toimitusketju on kirjaimellisesti ”heikoin lenkki” – yksi epäluotettava toimija voi murentaa koko verkoston luotettavuuden.

Vastuu laajenee

NIS2-direktiivi ja huoltovarmuuden kehittäminen korostavat sitä, että yritys ei voi enää keskittyä vain omaan toimintaansa. Vastuu

ulottuu myös toimitusketjuun: alihankkijoiden ja kumppaneiden on täytettävä samat turvallisuus- ja tietoturva-vaatimukset kuin pääurakoitsijan. Tämä koskee niin suuria kuin pieniäkin yrityksiä.

Käytännössä tämä tarkoittaa, että jokaisen asentajan, komponenttitoimittajan ja ohjelmistokehittäjän valinnassa on kyse myös riskienhallinnasta. Yritys, joka ei pysty todentamaan kumppaneidensa turvallisuutta, voi joutua juridiseen vastuuseen, menettää asiakaitaan tai jopa vaarantaa elinkeinolupansa.

Kilpailuetua yhteistyöstä

Toimitusketjujen hallinta ei kuitenkaan ole pelkkää riskien torjuntaa. Luotettava kumppaniverkosto on myös suuri mahdollisuus:

- **Yhteiset standardit ja sertifiointit** nostavat koko verkoston tasoa ja helpottavat asiakkaiden luottamusta.
- **Läpinäkyvä toiminta** lisää avoimuutta ja tuo kilpailuetua tarjouskilpailuissa.
- **Pitkäaikaiset kumppanuudet** tuovat kustannussäästöjä, ennakoitavuutta ja jatkuvuutta.
- **Yhteinen viestintä** vahvistaa koko alan uskottavuutta, asiakkaan näkökulmasta turva-urakoitsijoiden ekosysteemi on yksi kokonaisuus.



Mitä yritykset voivat tehdä?

- **Tunne toimittajasi:** tee taustaselvitykset, tarkista sertifikaatit ja vaadi dokumentaatiota.
- **Kirjaa vaatimukset sopimukseen:** määrittele tietoturva- ja laatuvelvoitteet selkeästi ja sitovasti.
- **Seuraa jatkuvasti:** arvioi kumppaneiden toimintaa säännöllisesti, ei vain kerran sopimusta tehtäessä.
- **Rakenna verkostoja:** hyödynnä alan yhteistyötä ja jaa kokemuksia luotettavista toimijoista.
- **Varautuminen poikkeamiin:** suunnittele vaihtoehtoiset hankintakanavat kriisitilanteita varten.

Turvallisuusalan toimitusketjut muodostuvat usein useiden toimittajien, alihankkijoiden ja teknologiatoimittajien verkostosta. Yhdenkin lenkin heikkous voi vaikuttaa koko turvallisuusjärjestelmän luotettavuuteen.

Turvallisuusalan toimitusketju on yhtä vahva kuin sen heikoin lenkki. Samalla se on myös suurin mahdollisuus rakentaa koko alalle kilpailuetua yhdessä, avoimuuden ja luotettavuuden kautta. Yritykset, jotka hallitsevat toimitusketjunsä kokonaisvaltaisesti, eivät ainoastaan suojaa omaa liiketoimintaansa, vaan myös vahvistavat koko suomalaisen turvallisuusalan uskottavuutta ja huoltovarmuutta.

Lukkoliikkeen tietosuojakysymykset – pseudonymisointi ja anonymisointi käytännössä

Lukkoliikkeet käsittelevät toiminnassaan usein tietoja, jotka liittyvät suoraan yksityishenkilöiden turvallisuuteen ja asumiseen. Tyypillisiä tietoja ovat asiakkaiden nimet, osoitteet, avain- ja lukitusjärjestelmätiedot, huolto- ja tilaushistoria sekä joskus myös kulunvalvontaan liittyvät tiedot. Näiden tietojen käsittelyyn sovelletaan tietosuoja-asetusta aina silloin, kun tiedot koskevat tunnistettavissa olevaa henkilöä. Tunnistettavuuden arvioinnissa keskeistä on se, voidaanko henkilö tunnistaa suoraan tai välillisesti käytettävissä olevien tietojen perusteella.

Tietosuojan näkökulmasta keskeisiä käsitteitä ovat pseudonymisointi ja anonymisointi. Molemmat liittyvät siihen, miten henkilötietoja voidaan käsitellä siten, että yksityisyyden suojaa vahvistetaan. Näiden käsitteiden välinen ero on kuitenkin merkittävä, ja sillä on suora vaikutus siihen, sovelletaanko tietosuojasäännöksiä edelleen kyseiseen aineistoon.

Pseudonymisoidut henkilötiedot

Pseudonymisointi tarkoittaa henkilötietojen käsittelemistä siten, että tietoja ei voida enää yhdistää tiettyyn henkilöön ilman erillisiä lisätietoja. Käytännössä tämä merkitsee esimerkiksi sitä, että henkilön nimi tai muu suora tunnistekorvataan koodilla, tunnukseksi tai peitenimellä. Lisätiedot, joiden avulla koodi voidaan yhdistää tiettyyn henkilöön, täytyy säilyttää erillään ja asianmukaisesti suojattuina.

Lukkoliikkeen toiminnassa pseudonymisointia voidaan käyttää esimerkiksi tilanteissa,

joissa asiakasrekisterin tietoja hyödynnetään analyysiin, raportointiin tai palvelujen kehittämiseen. Asiakkaan nimi voidaan korvata tunnistella, jolloin varsinaista analyysia voidaan tehdä ilman, että analysoija näkee asiakkaan henkilöllisyyden.

On kuitenkin tärkeää huomata, että pseudonymisoidut tiedot ovat useimmiten edelleen henkilötietoja. Jos lisätietojen avulla henkilöllisyys voidaan palauttaa, tietosuoja-asetuksen velvoitteet koskevat edelleen kyseistä aineistoa. Lisäksi pseudonymisoidun tiedon avulla voidaan usein erottaa yksilö tietoa aineistossa ja yhdistää sama henkilö eri tietolähteissä esiintyviin tietoihin.

Esimerkiksi lukkoliikkeen tietokannassa asiakkaiden tiedot voidaan koodata siten, että asiakkaan nimi korvataan tunnukseksi. Jos yrityksellä kuitenkin on hallussaan koodiavaimet, joiden avulla tunnukset voidaan yhdistää tiettyihin henkilöihin ja heidän osoitteisiinsa, tiedot ovat edelleen henkilötietoja. Tällöin niitä on käsiteltävä kaikkien tietosuojavelvoitteiden mukaisesti.

Anonymisoidut tiedot

Anonymisointi tarkoittaa henkilötietojen käsittelemistä siten, että yksittäistä henkilöä ei voida enää tunnistaa tiedoista millään kohtuudella toteutettavissa olevalla tavalla. Tunnistaminen on estettävä pysyvästi ja peruuttamattomasti, eikä rekisterinpitäjän tai ulkopuolisen tahon tule voida palauttaa tietoja tunnistetta-

vaan muotoon käytettävissä olevien tietojen avulla.

Anonymisointi voidaan toteuttaa esimerkiksi muuttamalla tiedot tilastolliseen muotoon tai yhdistämällä ne laajempiin ryhmiin. Lukkoliikkeessä tämä voi tarkoittaa esimerkiksi sitä, että asiakasrekisteristä tuotetaan tilastollista tietoa, kuten kuinka monta lukonvaihtoa on tehty tietyllä alueella tai kuinka usein tiettyä lukkomallia huolletaan. Tällaisessa aineistossa yksittäinen asiakas ei ole enää tunnistettavissa.

Anonymisoinnin arvioinnissa on huomioitava kaikki kohtuudella käytettävissä olevat keinot, joilla henkilöllisyys voitaisiin palauttaa. Arvioinnissa otetaan huomioon esimerkiksi tunnistamiseen tarvittava aika, kustannukset ja käytettävissä oleva teknologia. Lisäksi on huomioitava, että teknologian kehittyessä anonymisoinnin taso voi ajan myötä heiketä, mikä voi lisätä uudelleentunnistamisen riskiä.

Kun tiedot on anonymisoitu asianmukaisesti, niitä ei enää pidetä henkilötietoina. Tällöin tietosuoja-asetuksen säännökset eivät enää koske kyseistä aineistoa.

Käytännön merkitys lukkoliikkeelle

Lukkoliikkeiden toiminnassa keskeinen haaste liittyy siihen, että käsiteltävät tiedot voivat koskea suoraan ihmisten koteja ja turvallisuutta. Asiakasrekisterissä olevat tiedot, kuten osoite, avainjärjestelmä tai kulunvalvontaan liittyvät tiedot, voivat muodostaa yhdes-

sä sellaisen kokonaisuuden, jonka perusteella henkilö on tunnistettavissa, vaikka nimeä ei olisi mukana.

Pelkkä nimien tai muiden suorien tunnistusten poistaminen ei siten yleensä riitä anonymisoimaan aineistoa. Jos aineisto sisältää riittävästi yksityiskohtaisia tietoja, henkilö voidaan tunnistaa välillisesti esimerkiksi osoitteen, asuinrakennuksen tai harvinaisen palvelutilanteen perusteella.

Lisäksi on huomattava, että jos rekisterinpitäjä luovuttaa osan aineistosta eteenpäin poistamatta kaikkia tunnistettavia tietoja alkuperäisestä aineistosta, luovutettu aineisto voi edelleen sisältää henkilötietoja. Tällaisessa tilanteessa tietojen käsittelyyn sovelletaan edelleen tietosuojasäännöksiä.

Johtopäätökset

On tärkeää ymmärtää ero pseudonymisoinnin ja anonymisoinnin välillä. Pseudonymisointi on hyödyllinen tietoturvakeino, joka vähentää henkilötietojen käsittelyyn liittyviä riskejä, mutta ei yleensä poista tietosuojasääntelyn soveltamista. Anonymisointi sen sijaan voi poistaa tietojen henkilötietoluonteen kokonaan, mikäli anonymisointi on toteutettu pysyvästi ja tunnistamisen mahdollisuus on poistettu.

Huolellinen tietosuojakäytäntö ei ole pelkästään lakisääteinen velvoite, vaan myös keskeinen osa asiakkaiden luottamuksen säilyttämistä turvallisuusalan palveluissa.

Turvaa ja toimintavarmuutta kriittiseen infraan

Yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittisissä kohteissa lukituksen on toimittava aukottomasti kaikissa olosuhteissa ja vuoden jokaisena päivänä. Abloyn lukitusratkaisut ja teknologiset innovaatiot tarjoavat kokonaisvaltaisen ratkaisun kulkemisen ja turvallisuuden hallintaan.

Lue lisää:
www.abloy.fi/toimialaratkaisut



ABLOY